

CYLCH GORCHWYL YR IS-BWYLLGOR SAFONAU

5.12 Is-bwyllgor Safonau

- 5.12.1 Bydd y CBC yn sefydlu is-bwyllgor a elwir yn Is-bwyllgor Safonau. Mae ei gylch gorchwyl wedi'u nodi isod a gall y cylch gorchwyl hwnnw gael ei ddiwygio gan y CBC o bryd i'w gilydd.
- 5.12.2 Bydd aelodau'r Is-bwyllgor Safonau yn cynnwys 7 Aelod a benodir gan y CBC, y bydd 4 ohonynt yn aelodau annibynnol a benodir yn unol â darpariaethau'r Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Cymru) 2001 fel y'u diwygiwyd.
- 5.12.3 Bydd cadeirydd yr is-bwyllgor yn chwarae rôl allweddol wrth ddarparu arweinyddiaeth a pherthnasau allweddol gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU ynghylch gwaith yr is-bwyllgor.
- 5.12.4 Caiff yr is-bwyllgor ei gynghori gan Swyddogion y CBC a'i Swyddogion Statudol neu eu cynrychiolwyr neu eu dirprwyon a benodir yn briodol.

CYLCH GORCHWYL YR IS-BWYLLGOR SAFONAU

Swyddogaethau i'w gweithredu gan yr Is-bwyllgor Safonau

Bydd yr Is-bwyllgor Safonau yn gyfrifol am weithredu'r swyddogaethau a ganlyn mewn perthynas â'r CBC:

- i. Hysbysu a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan ei aelodau a'i aelodau cyfetholedig;
- ii. Cynorthwyo ei aelodau a'i aelodau cyfetholedig i gadw at god ymddygiad y CBC;
- iii. Cynghori'r CBC ar fabwysiadu neu adolygu cod ymddygiad;
- iv. Monitro gweithrediad cod ymddygiad y CBC;
- v. Cynghori, hyfforddi neu drefnu i hyfforddi ei aelodau a'i aelodau cyfetholedig ar faterion sy'n ymwneud â chod Ymddygiad y CBC;
- vi. Goruchwyllo Cofrestr Buddiannau'r Aelodau;
- vii. Caniatáu gollyngiadau i Aelodau o ofynion sy'n ymwneud â buddiannau a nodir yng Nghod Ymddygiad yr Aelodau;
- viii. Ymdrin ag unrhyw adroddiadau gan driwlynlys achos neu driwlynlys achos interim neu'r Swyddog Monitro ar unrhyw fater a gyfeiriwyd at y swyddog hwnnw gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru; a
- ix. Phennu camau priodol ar faterion a gyfeirir ato gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

Os yw mater yn ymwneud ag ymddygiad Aelod yn gyffredinol, ac nid yn benodol â gweithgareddau'r CBC, Pwyllgor Safonau Prif Awdurdod yr Aelod hwnnw fydd y corff cyfrifol.

AELODAETH YR IS-BWYLLGOR SAFONAU

Bydd aelodaeth Is-bwyllgor Safonau'r CBC wedi'i ffurfio o 7 Aelod a benodir gan y CBC.

Bydd 3 aelod yn cael eu tynnu o'r awdurdodau cyfansoddol neu Awdurdod y Parc Cenedlaethol, ond nid aelodau cyfetholedig, nac aelodau o'r CBC nac unrhyw un o'i is-bwyllgorau eraill.

Bydd 4 aelod yn Aelodau Annibynnol.

Nid yw'r personau a ganlyn yn gymwys i wasanaethu fel Aelodau Annibynnol Is-bwyllgor Safonau'r CBC:

- i. Person sy'n aelod etholedig, yn aelod cyfetholedig neu'n swyddog yn y Cyd-bwyllgor Corfforedig, neu unrhyw rai o'i Awdurdodau Cyfansoddol neu Awdurdod y Parc Cenedlaethol, neu briod neu bartner sifil yr aelod, yr aelod cyfetholedig neu'r swyddog hwnnw;
- ii. Person sydd wedi bod, yn y 12 mis blaenorol, ond nad yw bellach yn aelod etholedig neu'n swyddog o awdurdodau cyfansoddol y CBC neu Awdurdod y Parc Cenedlaethol;
- iii. Cyn-aelod etholedig o'r CBC neu unrhyw rai o'r is-bwyllgorau
- iv. Cyn-swyddog o'r CBC
- v. Person sy'n aelod etholedig neu'n swyddog, neu briod neu bartner sifil aelod neu swyddog Awdurdod Perthnasol*
Mae "Awdurdod Perthnasol" yn golygu awdurdod perthnasol fel y diffinnir yn adran 49 Deddf Llywodraeth Leol 2000, sef:
 - Cyngor Sir yng Nghymru
 - Cyngor Bwrdeistref Sirol
 - Cyd-bwyllgor Corfforedig
 - Cyngor Cymuned
 - Awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru
 - Awdurdod Parc Cenedlaethol

CYFNOD Y SWYDD

Penodir Aelodau Annibynnol am gyfnod o ddim llai na phedair ac nid mwy na chwe blynedd. Bydd y CBC yn pennu cyfnod y swydd wrth wneud y penodiad.

Bydd Aelod Annibynnol Is-bwyllgor Safonau Awdurdod Perthnasol yn gwasanaethu am ddim mwy nag un cyfnod yn y swydd.

Bydd cyfnod swydd aelod o Is-bwyllgor Safonau'r CBC sy'n aelod o awdurdod cyfansoddol y CBC yn ddim hwy na:

- a. Pedair blynedd; neu
- b. Y cyfnod hyd nes cynhelir etholiadau llywodraeth arferol ar gyfer y CBC p'un bynnag sydd fyrrach.

Bydd aelod o'r fath yn peidio â bod yn aelod o Is-bwyllgor Safonau'r CBC os ydynt yn peidio â bod yn aelod o Awdurdod Cyfansoddol y CBC. Yn ddarostyngedig i'r ddarpariaeth hon, gellir ail-benodi aelod o Is-bwyllgor Safonau'r CBC sy'n aelod o awdurdod cyfansoddol am un tymor dilynol pellach.

CYFARFODYDD

Rhaid i'r Is-bwyllgor Safonau gyfarfod o leiaf unwaith yn ystod pob cyfnod o 12 mis wedi iddo gael ei sefydlu. Gellir trefnu cyfarfodydd ychwanegol fel bo'r angen.

CWORWM

Ni chaiff unrhyw fusnes ei drafod mewn cyfarfod o'r Is-bwyllgor Safonau oni bai

- Bod o leiaf 3 aelod yn bresennol gan gynnwys y Cadeirydd
- Bod o leiaf hanner yr aelodau sy'n bresennol (gan gynnwys y Cadeirydd) yn aelodau annibynnol.

PLEIDLEISIO

Bydd gan bob Aelod, gan gynnwys aelodau annibynnol, hawl i bleidleisio mewn cyfarfodydd

Bydd cwestiwn i'w benderfynu gan yr Is-bwyllgor Safonau yn cael ei benderfynu gan fwyafrif

y pleidleisiau a fwrir gan yr aelodau hynny sy'n bresennol yn y cyfarfod ac yn gynnwys i

bleidleisio. Os digwydd i'r pleidleisiau fod yn gyfartal, bydd gan y person sy'n cadeirio'r cyfarfod o'r

Is-bwyllgor Safonau ail bleidlais neu bleidlais fwrw.

CADEIRIO'R IS-BWYLLGOR SAFONAU

Dim ond Aelod Annibynnol o'r Is-bwyllgor Safonau all fod yn Gadeirydd neu'n Is-gadeirydd.

Bydd Aelodau'r Is-bwyllgor Safonau yn ethol Cadeirydd ac Is-gadeirydd o blith Aelodau Annibynnol

yr is-bwyllgor hwnnw, a dyma'r busnes cyntaf i gael ei drafod yng nghyfarfod cyntaf yr Is-bwyllgor

Safonau.

Os yw'r Cadeirydd yn absennol o gyfarfod o'r Is-bwyllgor Safonau, yna bydd Is-gadeirydd

yr is-bwyllgor, os yw'n bresennol, yn cadeirio.

Os yw'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd yn absennol o gyfarfod, bydd Aelod Annibynnol (fel

y'i dewisir gan yr aelodau hynny o'r Is-bwyllgor Safonau sy'n bresennol) yn cadeirio.

Etholir y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd gan yr Is-bwyllgor Safonau am y cyfnod hyd nes y daw eu cyfnod yn y swydd i ben.

ADRODD

Cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd pob blwyddyn ariannol, bydd yr Is-bwyllgor

Safonau yn gwneud adroddiad blynyddol i'r CBC yn nodi'r hyn a ganlyn:

- a. Sut mae swyddogaethau'r Is-bwyllgor Safonau wedi'u cyflawni;
- b. Adroddiadau ac argymhellion a wnaed neu a gyfeiriwyd at yr Is-bwyllgor gan yr Ombwdsmon;
- c. Camau a gymerwyd gan yr Is-bwyllgor ar ôl iddo ystyried adroddiadau ac argymhellion o'r fath;
- d. Hysbysiadau a roddwyd i'r Is-bwyllgor gan Banel Dyfarnu Cymru
- e. Unrhyw faterion eraill y mae'r Is-bwyllgor yn dymuno tynnu sylw'r CBC atynt mewn perthynas â swyddogaethau'r Is-bwyllgor Safonau.